

Xavier Bosch: “Quan escric no poso el fre a les emocions”

L'escriptor va presentar 'Paraules que tu entendràs' al Romea

Crònica

VALÈRIA GAILLARD
BARCELONA

El prec llagrimós del *Ne me quitte pas*, de Jacques Brel, amb el seu característic martelleig pianístic, va ser la banda sonora inicial de la presentació de *Paraules que tu entendràs*, de Xavier Bosch, que va tenir lloc ahir al Teatre Romea en un acte organitzat per la Fundació Romea i l'editorial **Columna**. Animat perquè podia rivalitzar amb Carlos Ruiz Zafón, que va presentar *El cementerio de los libros olvidados* amb gran pompa al Gran Teatre del Liceu el 2008, el periodista va engegar: “Sempre he pensat que la literatura catalana serà normal el dia que es presenti un llibre en un teatre, i aquest dia és avui”.

La cançó de Brel no era pas gratuïta: el *Ne me quitte pas* conté un vers que dona títol al llibre: “*Je t'inventerai/Des mots insensés/Que tu comprendras*”. Bosch va explicar la història d'adulteri que la va originar, un *affaire* que el cantant belga va tenir amb la també cantant Zizou i que va acabar com el rosari de l'aurora. L'espurna del llibre, però, va ser una altra, una notícia que va aparèixer el 2015 sobre una plataforma de contactes esporàdics que havia sigut hackejada i havia deixat al descobert que 37 milions de persones d'arreu del món n'eren usuaris.

“Aquí hi ha tomàquet!”, diu Bosch que va pensar. Per reflexionar sobre com les noves tecnologies han canviat les relacions amoroses, va idear tres tipus de parelles diferents, però que totes tenen vora cinquanta anys i en porten vint de relació. “M'interessava veure quin ús hem de fer de la veritat, perquè crec que la sinceritat està sobrevalorada. De vegades és millor callar perquè una relació duri, i també cal més disciplina perquè el desig sigui perdurable en el temps”.

Fugir del tòpic, dibuixar personatges que busquen la bellesa i descriure'ls amb detalls com ara la seva veu. Bosch va confessar que, malgrat haver-se dedicat al periodisme –amb programes famosos com *Alguna pregunta més*, *El món a RAC1* o *El grand dictat*, a banda d'haver sigut cap de programes de RAC1, director de l'*Avui* i actual articulista de l'ARA–, sempre ha tingut el cuquet de l'escriptura. L'escriptura tal com l'entenia Mercè Rodoreda: “Un novel·lista és un reporter de l'ànima”.

“Quan escris no pots anar amb el fre de mà posat, no has de ser cursi, però si t'emociones i plores això es transmet al lector; jo provo de sacsejar les emocions”. Així, al marge del seu aspecte seriós i imponent, Bosch es declara una ànima sensible, nostàlgica dels mateixos accents diacrítics que ha aconseguit conservar –tota una concessió editorial– en aquesta novel·la. Fins a sis vegades va anar a veure *Cyrano de Bergerac* al Poliorama, i ahir

mateix, de manera improvisada, va recitar-ne un fragment que va provocar l'ovació del públic, entre el qual hi havia l'expresident del Parlament Ernest Benach i Josep Maria Bartomeu, president del Futbol Club Barcelona. I va recapitular, Bosch, inspirat: “Escric perquè soc competitiu i, en la literatura, competeixes amb tu mateix. Escric per alliberar fantasmes i, al capdavall, escric per seduir”.

Més emocions, aquest cop musicals, és també el que va proporcionar el Quartet Gerhard, que apareix a la novel·la. Els músics van venir expressament de Berlín, on viuen, per a l'ocasió: “No em podien fer cap regal millor”, deia exultant l'autor. I amb lectures de fragments amb els actors Susana Garachana i Lluís Villanueva –la veu de l'audiollibre que ha sortit en paral·lel al llibre de paper– va avançar una presentació que va tenir un final lúdic: el joc de confessions que juguen els personatges de la novel·la. ¿Ets a la vida on voldries ser?, li va preguntar, múrria, la presentadora Anna Guitart. “Sí”. ¿T'agradaria que Catalunya fos un estat independent? “Sí, però no som pous, hem d'eixamplar la base”. ¿El millor vespre de la teva vida? “El 20 de maig del 1992 a Londres, quan el Barça va guanyar la primera Copa d'Europa”. Quin dels teus amics enveges més? “Manel Forcano, perquè ho sap tot i viu sense por”. I l'apoteosi. ¿Tolerar un *affaire* de la parella és cinisme o saviesa? “Saviesa”. —

La periodista Anna Guitart i l'escriptor Xavier Bosch ahir a l'escenari del Teatre Romea. SARA CABARROCAS